

Sotsiaalministeerium

Suur-Ameerika 1

10122 Tallinn

Eesti Sotsiaalpedagoogide Ühenduse (ESPÜ) pöördumine Sotsiaalministeeriumi poole

2.03.2026

Lugupeetud Sotsiaalministeeriumi esindajad

Esmalt täname, et pöörate tähelepanu laste vaimse tervise probleemidele ja püüate lahendusi leida. Pöördume 10.02.26 Sotsiaalministeeriumi uudise “Koolipsühholoogidele lisanduvad teised vaimse tervise spetsialistid” valguses (<https://www.sm.ee/uudised/koolipsuhholoogidele-lisanduvad-teised-vaimse-tervise-spetsialistid>), kus kirjeldatakse laste vaimse tervise probleemide ennetamiseks ja lahendamiseks vajalikke spetsialistide ringi laiendamist. Peame väga oluliseks, et laste vaimse tervise teemad on riiklikul tasandil tähelepanu all ning otsitakse täiendavaid lahendusi noorte paremaks toetamiseks.

Uudises tuuakse välja, et seadusega on kohustus tagada koolipsühholoogi teenus. Juhime tähelepanu, et koolidel on kohustus tagada ka sotsiaalpedagoogi teenus. Igasugune lisaressurss laste vaimse tervise toetamiseks on äärmiselt vajalik, kuid samal ajal rõhutame, et (kooli)psühholoogidel on koostööpartneritena olemas ka sotsiaalpedagoogid. Sotsiaalpedagoogid teevad igapäevaselt tööd laste ja peredega, tegeledes nii ennetustöö kui ka vaimse heaolu toetamisega. Sotsiaalpedagoogi roll laste vaimse tervise hoidmisel on märkimisväärne ning praeguse artikli põhjal alahinnatud.

Sotsiaalpedagoog toetab lapse/noore arengut ja toimetulekut, sh sotsiaal-emotsionaalseid oskusi, mis on otseselt seotud vaimse tervisega (nii ennetustöös kui ka esmatasandi sekkumisena). Võrgustikutöö kaudu toetatakse lapse lähikeskkonda.

Seega on just sotsiaalpedagoog koolipsühholoogi partnerina oluline tippspetsialist, kes on tugispetsialistina vaimse tervise probleemide ennetamisel ja lahendamisel olulise tähtsusega. Sotsiaalpedagoogid on lasteaias ja koolis töötavate tugispetsialistidena hetkeolukorrast väga teadlikud ning kuuluvad haridusasutuste tugivõrgustikku. Kui haridusasutuses ei ole psühholoogi teenus kättesaadav, on sotsiaalpedagoog esmane märkaja, hindaja ning suunab lapsed vaimse tervise spetsialistide juurde. Sotsiaalpedagoogid on kvalifitseeritud andma vaimse tervise esmaabi (sh läbinud vajalikke täiendkoolitusi).

Lisaks juba planeeritud tegevusele tuleb märgata, väärtustada ja toetada sotsiaalpedagoogide tööd laste vaimse tervise heaolu toetamisel. Võimalusel arendada sotsiaalpedagoogide pädevusi laste vaimse tervise toetamisel, pakkudes täiendkoolitusi.

Mõtestatud ja selgelt kommunikeeritud sotsiaalpedagoogide ja (kooli)psühholoogide vaheline koostöömudel ning ühiselt arendatud pädevused on vaimse tervise toetamise võtmeteguriks.

Toetame mõtet, et vaimse tervise spetsialistide puudus on probleem ning igasugune lisaressurss probleemidega tegelemiseks on hädavajalik, kuid peame oluliseks ka sotsiaalpedagoogi rolli märkamist laste vaimse tervise toetamisel.

Lugupidamisega

Eesti Sotsiaalpedagoogide Ühenduse juhatus

juhatuse@sotsiaalpedagoogid.ee

Kontakt: Minni Aia-Utsal, ESPÜ juhatuse esimees